

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Α' ΤΟΜΟΥ

Ιανουάριος 1963 — Δεκέμβριος 1964

Τεύχη 1 — 10

*Επιστημονικὸν ὄργανον τοῦ Συλλόγου Παιδαγωγῶν - Ψυχολόγων
Πτυχιούχων Πανεπιστημίων Ἐξωτερικοῦ*

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

	Σελ.	Τεῦχος
<i>Τῆς Συντάξεως</i> : Ἡ ἔκδοσις	1	1
» » : Προβλήματα σχετιζόμενα μετὰ τὴν σύνταξιν ἀναλυτικοῦ προγράμματος	1	B
» » : Ὑπόμνημα πρὸς ἔξοχ. Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀρησκευμάτων	1	4
» » : Πρὸς τὸν δεῦτερον τόμον μας	1	6

Μ Ε Λ Ε Τ Ε Σ

I. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΚΡΙΤΙΚΗ

<i>Κ. Ἀνανιάδης</i> : Ἡ ἀγροτική ἐκπαίδευσις στὰ πλαίσια τῆς γενικῆς Παιδείας	15	6
<i>Κ. Ἀνανιάδης - Γ. Μαραγκουδάκης</i> : Ἀγροτική καὶ Ἀγροτεχνική ἐκπαίδευσις στὴν Ἑλλάδα	59	7
<i>Φιλίπ Βερνόν</i> : Σύγχρονοι ἀπόψεις περὶ νοημοσύνης καὶ μετρήσεως αὐτῆς (μεταφρ. Τ. Πασσάκου-Κυριαζοπούλου)	19	2
» » : » » »	15	3
<i>Ἄρ. Βουγιούκα</i> : Τὰ φαινόμενα τῆς προσαρμογῆς στὴ λειτουργία τῆς ἀντιλήψεως	3	4
» » : Ἡ διαδικασία τῆς μαθήσεως	51	7
<i>Θεοφράστου Γέρου</i> : «Ἐκπαιδευτικὴ Μεταρρύθμιση» (κριτικὴ)	8	5
<i>Γ. Γεωργιάδης</i> : Τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα ἐκπαιδεύσεως	92	8
<i>Π. Ε. Δέρα</i> : Ὑπαρξισμὸς - Ἀγωγή, Ψυχολογία καὶ Ψυχιατρικὴ	161	9
<i>Ἔρנסτ Κασίρερ</i> : Τί εἶναι ἄνθρωπος. Μετάφ. - Σχόλια Θ. Γέρου	9	1
» » : » » » » »	14	2
» » : » » » » »	13	3
<i>Βασίλ. Α. Κονιδιτσιώτου</i> : Διαλεκτικὴ Ἀγωγή	3	1
» » : » » »	11	2
<i>Βασ. Ι. Δαζανᾶ</i> : Abbé de l' Erpée, ὁ θεμελιωτὴς τῆς ἀγωγῆς τῶν κωφάλλων	215	10
<i>Γεωργίου Μαραγκουδάκης</i> : Ψυχολογία Μαθήσεως καὶ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα	140	9
» » : Στοιχεῖα Νευροφυσιολογικῆς Ψυχολογίας	14	1
<i>Ἄντ. Μπενέκου</i> : Εἰσαγωγή στὴν Ψυχολογία τοῦ Bruner	22	2
» » : » » » »	19	3
» » : Προβλήματα καὶ πειραματισμοὶ γύρω ἀπὸ τὴν διδασκαλία τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν	107	8

	Σελ.	Τεύχος
Ι. Σ. Μπρούνερ : «Η έννοια τῆς δομῆς στὴ σύγχρονη Παιδαγωγική» κατὰ μετάφραση Γ. Μαραγκουδάκη καὶ Ἀντωνίου Μπενέκου	11	5
Κ. Πασάκου : Σύγχρονος ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καὶ μέθοδοι εἰς Ψυχολογίαν καὶ Παιδαγωγικήν	21	1
» » : » » »	32	2
Γ. Κ. Παπαγεωργίου : Δυσκολίες στὴν ἀνάγνωση καὶ γραφή .	199	10
Τριαντ. Τριανταφύλλου : Αἱ ἀνθρώπιναι σχέσεις εἰς τὴν Ἀγωγήν	2	6
Κ. Χάρη : Ἡ ἐπιστημονικότης τοῦ διδασκάλου καὶ ἡ στάθμη τῶν σπουδῶν του	78	7
Λ. Χουσιάδα : Παρατηρήσεις γιὰ τὴν ἐπαγωγικὴ καὶ παραγωγικὴ σκέψη	4	2

II. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΨΥΧΙΚΗ - ΥΓΙΕΙΝΗ

Διδακτικοὶ πειραματισμοὶ

Α. Βουγιούκα : Ἐνα εὐκαιριακὸ θρησκευτικὸ μάθημα	181	9
» » : Ἡ προσφορὰ τοῦ Ζαχ. Παπαντωνίου στὰ παιδικὰ γράμματα	36	2
Θεοφράστου Γέρον : Ἡ Ὄρθογραφία τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 διδακτικὸν πρόβλημα τοῦ σχολείου	47	3
» » : » » »	35	4
» » : » » »	32	5
Α. Κακαβούλη : Παιδικὰ ἐλαττώματα καὶ ἡ ἀντιμετώπισίς των εἰς τὸ σχολεῖον	39	4
Εὐθ. Κασιώλα : Πορίσματα τέστ Ἀναγνώσεως	30	1
» » : » » »	44	2
» » : » » »	18	4
» » : » » » καὶ Ἀριθμητικῆς	15	5
» » : Τὸ πρόβλημα τῶν καθυστερημένων μαθητῶν στὸ σχολεῖο	186	9
» » : » » »	230	10
Ἀντ. Κρέτση : Ἡ μαθητοποίηση τοῦ μαθητοῦ	26	1
» » : » »	32	2
Γ. Κυριαζοπούλου : Ἡ Σύνταξις τοῦ συγχρόνου Ἀναλυτικοῦ προγράμματος	34	1
» » : » » »	48	2
Ν. Δυμπέρη : Πρότυπα Δημοτικὰ Σχολεῖα	132	8
Γ. Μαραγκουδάκη : Σχέδιον Ἀναλ. Προγραμ. τῆς Α' τάξεως τοῦ Δημ. Σχολείου	1	3

		Σελ.	Τεύχος
	<i>Αντ. Μπενέκου</i> : Συμβολή εις τὸ πρόγραμμα συγκεντρώσεως τῆς διδακτέας ὕλης	24	4
	» » : » » » »	27	6
<i>Τφ</i>	<i>Γ. Ξεκάλου</i> : Τὸ πρόβλημα τῆς ἀναπτύξεως τῆς κοινωνικότητος εἰς τὸ παιδί	26	2
»	» » : » » » »	26	3
»	» » : » » » »	12	4
	<i>Εὐαγ. Παπαγιαννάκη</i> : Τὰ τρία «Τί»	21	4
	<i>Δ. Κ. Παλυβοῦ</i> : Ἡ ψυχολογία τῶν πεποικισμένων παιδιῶν	174	9
»	<i>Κ. Πασσάκου</i> : Προσπάθειαι ψυχολογικῆς καὶ Παιδαγωγικῆς παρακολουθήσεως τοῦ μαθητοῦ	195	9
	» » : » » » »	243	10
	<i>Ν. Πετρουλάκη</i> : Πηγαι καὶ μορφῆ μαθήσεως	28	5
	<i>Ἐλπ. Σταματάκη</i> : Ἡ φιλολογία τῶν παιδιῶν	228	10
<i>Ε</i>	<i>Ἰω. Χαραλαμποπούλου</i> : Τὰ προβλήματα τῆς Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς τοῦ λαοῦ μας	38	1

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

	<i>Θ. Γέρον</i> : Educational Strategy for developing Societies τοῦ Adam Curle — Κριτικὴ Ἀνάλυση	90	7
	<i>Τ. Κυριαζοπούλου</i> : Ἡ Ἐπέκτασις τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως	137	8
	<i>Ἰω. Καμπανᾶ</i> : Ἐπιθεώρησις τοῦ βιβλίου Ἰω. Κυριαζικίδου : «Εἰσαγωγὴ στὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸν»	148	10
	<i>Κ. Κίτσου</i> : Ἰδρυσις Ἰνστιτούτου τῶν ἐπιστημῶν τῆς ἀγωγῆς	35	5
	<i>Ν. Μπάρκα</i> : Ἐκθεσις ἀναφερομένη εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ ἐν Ἀθήναις συγκληθέντος Διεθνoῦς Συνεδρ. Μαθημ)κῶν	40	6
	<i>Αντ. Μπενέκου</i> : Ἐπιθεώρησις βιβλίου : 1) Ἐλπ. Σταματάκη : «Ἡ ἐπιμόρφωσις τῶν ἐνηλίκων» 2) Reiser - Leythman - Frankl - Lefgren : «Μιὰ προσπάθεια συνενώσεως τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως» Μεταφρ. Σχόλια Τρ. Τριανταφύλλου καὶ Γ. Μαραγκουδάκη. 3) Δ. Κ. Βακάλη : «Ἡ Ἐνιαία Συγκεντρωτικὴ Διδασκαλία»	95	7
	» » : Ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ βιβλίου Ν. Πετρουλάκη : «Γενικὴ Διδακτικὴ»	147	8
	<i>Γ. Ζύδη</i> : Στατιστικὴ περὶ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως	52	2
	<i>Γ. Ξεκάλου</i> : Διεθνῆς ἐκπαιδευτικὴ κίνησις	43	1
	<i>Κ. Πασσάκου</i> : Βιβλιοκρισία τοῦ βιβλίου «Ἡ Κρήτη τοπίον, ἀνθρωποι, γεγονότα, θρύλοι» — Λ. Γ. Πετρίδη	48	6
	<i>Τ. Τριανταφύλλου</i> : Ὁργάνωσις Σεμιναρίου	56	2

Ἡ ὀρθογραφία τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 διδασκτικὸν πρόβλημα τοῦ σχολείου

Θ. Γέρου, Β.Ε.Δ. Πανεπιστημίου Ἐδιμβούργου

Β'

Στὸ προηγούμενο τεῦχος, καταλήξαμε στὸ συμπέρασμα, πὼς ὅσον καιρὸ μᾶς δέρνει ἡ διγλωσσία καὶ ἡ ιστορική ὀρθογραφία διατηρεῖ ἀμετάβλητες ὅλες τὶς θέσεις της, τὰ παιδιά μας θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ δίνουν χιλιάδες ὥρες ἐργασίας, γιὰ νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὸ χάος καὶ ἄλλο θαυότερα θὰ βυθίζονται.

Γιαὐτὸ τὸ λόγο, θὰ πρέπει νὰ εἶναι εὐπρόσδεκτες ὅλες οἱ προτάσεις διδασκτικῆς μορφῆς ποὺ γίνονται ἀπὸ τοὺς δασκάλους, γιὰ τὸ μετριασμὸ τοῦ κακοῦ.

Μιὰ τέτοια πρόταση εἶναι καὶ ἡ δική μας. Δὲν λύνει τὸ πρόβλημα, ἀλλὰ τὸ ἀντιμετωπίζει πιὸ καθαρά.

Ἐπαναλαμβάνουμε ἐδῶ, τὴ θέση ποὺ παίρνουμε πάνω στὸ ζήτημα: (Κάτι σχετικὸ μπορεῖ νὰ βρῆ ὁ ἀναγνώστης καὶ σὲ δυὸ ἄρθρα μας, στὸ περιοδικὸ «Παιδεία καὶ Ζωή» τεύχη 76 καὶ 77 τοῦ 1959 μὲ τίτλο «Μιὰ ἐρευνα γιὰ τὸ ὀρθογραφικὸ πρόβλημα στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο»). Ὡς τώρα ἐκτὸς ἀπὸ τὴ διδασκαλία τῆς Γραμματικῆς, οἱ μαθητές, ἀσχοῦνται καθημερινά, στὴν ὀρθογραφία, πάνω σὲ κείμενα παρμένα στὴν τύχη. «Μιᾶτε γιὰ ὀρθογραφία 4 ἢ 5 στερές». Αὐτὸ γίνεται 250 φορές τὸ χρόνο. Καὶ τὰ παιδιά, μαθαίνουν τὴν ὀρθογραφία 8-12 χιλιάδων λέξεων (ἂν τὶς μαθαίνουν). Ἡ γνώμη μας εἶναι, πὼς τὰ παιδιά τῶν μικρῶν τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου, δὲν χρειάζονται, περισσότερες ἀπὸ 1500-2000 λέξεις γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἐκφραστοῦν πλούσια, καθαρά, λογικά. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ μαθαίνουν λέξεις, ποὺ πολὺ σπάνια, τὶς χρησιμοποιοῦν, δὲν θὰ ἦταν προτιμότερο νὰ στηριχτῆ ἡ ὄλη ἐργασία στὸ λεξιλόγιό ποὺ χρησιμοποιεῖ τὸ παιδί καὶ στὰ λάθη ποὺ κάνει, πάνω στὸ λεξιλόγιό ποὺ χρησιμοποιεῖ

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρόταση.

Δίνουμε τώρα στοὺς ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ, ἕναν πίνακα λέξεων βασικῶν, ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ τὸ ἄλφα (α). Γιατὶ ὅπως καταλαβαίνετε, ὁ χῶρος τοῦ περιοδικοῦ δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ δώσουμε, ὅλες τὶς βασικὲς λέξεις.

Στὴν ἐργασία μας αὐτὴ, στηριχτήκαμε, στὶς ἐκθέσεις, τῶν παιδιῶν, στὸ ἡμερολόγιο τους, στὶς ἄλλες γραπτὲς τους ἐργασίες καὶ στὸ λεξιλόγιο ποὺ δίνει ὁ συνάδελφος κ. Ἄγγελος Σαφαρίκας στὸ βιβλίό του, «ἐρευνα, ἐπὶ τοῦ λεξιλογίου τῶν ἐλλήνων μαθητῶν».

Στὸ παρὸν τεῦχος θὰ δώσουμε, ἕναν πίνακα λέξεων καὶ μιὰ σειρὰ γυμνασμάτων ὀρθογραφικῆς ἐργασίας μῆς ἐβδομάδος. Στὸ ἐπόμενο τεῦχος θὰ συνοψίσουμε τὰ συμπεράσματά μας:

Στὸν πίνακα ποὺ δημοσιεύουμε, ἀρχίζουμε μὲ τὰ ῥήματα. Οἱ λέξεις ποὺ εἶναι στὴν ἴδια σειρὰ μὲ τὸ ῥήμα, εἶναι λέξεις ποὺ ἔχουν τὴν ἴδια μὲ τὸ ῥήμα παραγωγή. Οἱ λέξεις εἶναι θαυμένες κατὰ σειρὰν συχνότητας, π.χ. τὰ παιδιά τῶν μικρῶν τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου μεταχειρίζονται πολὺ πιὸ συχνὰ ἀπ' ὅ,τι μεταχειρίζονται τὴ λέξη ἄ γ ἄ π η.

Ῥήματα

Ἐκ τῶν α

ἀγαπῶ,
ἀγγίζω,
ἀγκαλιάζω,
ἀγοράζω,
ἀγριεύω,
ἀδειάζω,
ἀδικῶ,
ἀερίζω,
ἀκολουθῶ
ἀκουμπῶ
ἀκούω,
ἀλέθω,
ἀλατίζω,
ἀλλάζω,
ἀλωνίζω,
ἀνάβω,
ἀνακαλύπτω,
ἀνακατεύω,
ἀνεβαίνω,
ἀνοίγω,
ἀνταμώνω,
ἀντιγράφω,
ἀπαντῶ,
ἀπλώνω,
ἀποφασίζω,
ἀποχαιρετῶ,
ἀργῶ,
ἀρπάζω,
ἀρχίζω,

ἀγαποῦμε, ἀγάπη, ἀγαπημένες,
ἐγγίζω, ἄγγιξε,
ἀγκαλιά, ἀγκαλιασμένοι,
ἀγόρασα, ἀγόρασε, ἀγορά,
ἀγρίεψε, ἄγριος, ἀγριοκοιτάζω,
ἀδειασε, ἄδεια, ἄδειανό, ἄδειο,
ἀδίκησε, δίκησ, δίκαιο,
ἀέρισε, ἀέρας, ἀερισμός,
ἀκολούθησε, ἀκολουθήσαμε,
ἀκούμπησε,
ἀκουσα, ἀκούστηκε,
ἀλέθε, ἄλεσμα, ἄλεσε,
ἀλάτισε, ἀλάτι, ἀλμυρό,
ἀλλάξα, ἀλλάξε, ἀλλαγή,
ἀλώνισε, ἀλώνι,
ἀναψε, ἤναψε, ἀνάφτω,
ἀνακάλυψε, ἀνακαλύψεις, ἀνακάλυψε,
ἀνακάτεψε, ἀνακατεύει, ἀνακατώνω,
ἀνέβηκε, ἀνεβαίνοντας,
ἀνοιξε, ἀνοιγμα, ἀνοιξη, ἀνοιξιάτικο, ἀνοιχτό, η, ο
ἀντάμωσα, ἀντάμωση,
ἀντιγραφή, ἀντιγράφει, ἀντίγραψε, ἀντέγραψε,
ἀπάντησε, ἀπάντηση,
ἀπλωσε, ἀπλώθηκε, ἀπλώνεται,
ἀποφάσισε, ἀπόφαση,
ἀποχαιρετίζω, ἀποχαιρέτισε, —ησε,
ἀργησε,
ἀρπαξε,
ἀρχισε, ἀρχή,

Ὄνόματα — ἐπίθετα

ἐπιρρήματα—ἀντωνυμίες

Ἅγιος,
ἀγόρι,
ἀγώνας,
ἀδερφός,
ἀδιάβαστος,
ἀδύνατος,
ἀετός,
ἀθῶος,
αἴθουσα,
αἶμα,
αἰτία,
ἀκάθαρο,
ἀκαταστασία,
ἀλφάβητο,
ἀλήθεια,
ἀλλοιότικος,

ἀγιασμός, ἀγιάζει,
ἀγῶνες, ἀγωνίστηκα,
ἀδερφή, ἀδελφός,
ἀδιάβαστη,
ἀδύνατη,
ἀθώωσαν,
αἴθουσες,
ἀκαθαρσίες, (καθαρό, καθαριότητα, καθαρίζω),
ἀκαταστασίες,
ἀλφάβητική (σειρά)
ἀληθινός, ἀληθινές,
ἀλλοιότικα,

Ὄνόματα — ἐπίθετα
ἐπιρρήματα — ἀντωνυμίες

ἄλλος,
ἄλλοτε,
ἄλογο,
ἄλυσίδα,
ἄμα,
ἁμαρτίες,
ἁμάξι,
ἁμέσως,
ἁμέτρητα,
ἄμμος,
ἁμπέλι,
ἁμυγδαλιά,
ἀνάγκη,
ἀνάγνωσις,
ἀνάμεσα,
ἀναμεταξὺ (στό),
ἀνάπαυσις,
ἀναπνοή,
ἀνάστημα,
ἀνατολή,
ἀνατροφή,
ἀναχώρησις,
ἄνεμος,
ἀνεψιός,
ἀνησυχία,
ἀνήφορος,
ἀνθισμένος,
ἄ ν θ ρ ω π ο ς,
ἀνοησίες,
ἀντίθετο,
ἀντίπαλος,
ἀνυπόμονος,
ἄξια,
ἄξιωματικός,
ἀπαραίτητος,
ἀπελπισμένος,
ἀπόγευμα,
ἀποθήκη,
ἀποτελεσμα,
ἀποτυχία,
ἄραιος,
ἄργα,
ἀριθμητική,
ἀριστερά,
ἀρχαῖος,
ἄρρωστος,
ἄρσενικός,

Ἀπὸ τὸ α

ἄλλη, ἄλλο, ἄλλα, ἄλλες, ἄλλοι, ἄλλά,
ἄλυσίδες,
ἁμαρτήματα, ἁμαρτωλός,
ἁμαξωτός,
ἁμέτρητες (φορές),
ἁμμουδιά,
ἁμπελουργός,
ἁμύγδαλα,
ἀναγνωστικό,
ἀνάπαυσις,
ἀναπνέω,
ἀνατολικός,
ἀναχώρησε, ἀναχωρῶ,
ἀνεμίζω, ἀνέμιζε,
ἀνηψιός, ἀνηψιά,
ἀνήσυχος,
ἀνηφορία,
ἀνθισμένη, ἄνθη,
ἀνόητος, ἀνόητη, ἀνόητο,
ἀντίθετα,
ἀντίπαλοι, ἀντίπαλες,
ἀνυπομονησία,
ἄξιζε, ἀξίζει,
ἄξιωματικοί,
ἀπαραίτητος, ἀπαραίτητο,
ἀπελπισία,
ἀπόγευμα, ἀπογευματινός,
ἀποθηκιάζω, ἀποθήκευσε,
ἀποτελέσματα,
ἀποτυχαίνω,
ἀνάριος,
ἀργοπορημένος,
ἀριθμητικά, ἀριθμός, ἀριθμοί,
ἀριστερό,
ἀρχαῖα, ἀρχαῖο,
ἄρρωστη, ἄρρωστο, ἄρρώστεια,
ἄρσενικό,

Ὄνόματα — ἐπίθετα
ἐπιρρήματα — ἀντωνυμίες

ἀρχηγός,
ἄσπρος,
ἀστυνομία,
ἄσχημος,
ἀταξία,
αὐλή,
αὐτός,
ἄχρηστος,

Ἀπὸ τὸ α

ἄσπρη,
ἀστυνόμος, ἀστυνομική, ἀστυφύλακας,
ἄσχημη, ἄσχημο,
ἄτακτος,
αὐλόγυρος,
αὐτή, αὐτό, αὐτοί, αὐτή, αὐτά,
ἄχρηστη, ἄχρηστο,

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ

ΠΡΩΤΟ ΓΥΜΝΑΣΜΑ

Ἄνοιξε τὸ σχολεῖο. Εἶμαι τώρα μαθητῆς (μαθήτρια) τῆς τρίτης τάξεως (τάξεως) τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου. Ἡ αὐλή τοῦ σχολείου γέμισε ἀπὸ παιδιά.

ΤΡΙΤΗ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΓΥΜΝΑΣΜΑ

Τὰ σχολεῖα ἄνοιξαν. Εἶναι ἡ δεύτερη μέρα τοῦ σχολείου. Οἱ μαθητῆς καὶ οἱ μαθήτριες ὄλων τῶν τάξεων πῆγαν στὶς αἴθουσές τους. Ἡ αὐλή ἄδειασε. Ὅλα εἶναι ἤσυχά τώρα.

ΤΕΤΑΡΤΗ

ΤΡΙΤΟ ΓΥΜΝΑΣΜΑ

Ἦστερα ἀπὸ τὴν προσευχή, μπήκαμε στὶς τάξεις μας. Ἡ τάξη μας ἔχει εἴκοσι δύο θρανία. Στὸ τέλος τῆς αἴθουσας δύο θρανία εἶναι ἄδεια. Τὰ παράθυρα τῆς αἴθουσας μένουν ἀνοιχτά.

ΠΕΜΠΤΗ

ΤΕΤΑΡΤΟ ΓΥΜΝΑΣΜΑ

Ὁ Κώστας Ἀλεξίου, ἓνας συμμαθητῆς μου, πῆρε ἄδεια ἀπὸ τὸ δάσκαλο, ἄνοιξε βιαστικά τὴν πόρτα καὶ ἔτρεξε στὸ σπίτι του. Εἶχε ἀφήσει ἀνοιχτὸ τὸ διακόπτη τοῦ πετρογκάζ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΠΕΜΠΤΟ ΓΥΜΝΑΣΜΑ

Τώρα θὰ διαβάσετε, μᾶς εἶπε ὁ δάσκαλος. Ἦστερα θὰ γράψετε ὀρθογραφία. Νὰ ἔχετε ἔτοιμα τὰ τετράδια τῆς ὀρθογραφίας πάνω στὸ θρανίο. Ὁ Διευθυντῆς τοῦ σχολείου ἤρθε στὴν αἴθουσα καὶ εἶπε κάτι στὸ δάσκαλό μας.

Α' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Τὸ σχολεῖο μας ἀνοίξε. Οἱ συμμαθητὲς καὶ οἱ συμμαθήτριές μας, εἶναι στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου. Ὑστερα ἀπὸ τὴν προσευχὴ, πήγαμε στὶς αἴθουσες. Ἡ αὐλὴ ἄδειασε. Τὰ παράθυρα τῶν τάξεων μένουν ἀνοιχτά. Ἡ τάξη μας ἔχει μερικὰ ἄδεια θρανία. Τώρα κάνουμε ἐπανάληψη τῆς ὀρθογραφίας πού μάθαμε ὅλη τὴν ἐβδομάδα.

ΛΕΞΕΙΣ ΠΟΥ ΜΑΘΑΜΕ

Τὸ σχολεῖο — τὰ σχολεῖα — τοῦ σχολείου — τῶν σχολείων.

Ἄνοιξε, ἀνοίξαν, ἀνοιχτό, ἀνοιχτά, ἀνοίξαμε, τὸ παιδί, τὰ παιδιά, ἡ αἴθουσα,

Ὁ μαθητὴς, οἱ μαθητὲς, ἡ μαθήτρια, οἱ μαθήτριες, ὁ συμμαθητὴς, οἱ συμμαθητὲς, ἡ συμμαθήτρια, οἱ συμμαθήτριες, ἡ τάξη (ις), οἱ τάξεις, τῆς τάξης (εως), τῶν τάξεων, ἡ αὐλή.

οἱ αἴθουσες, ἄδειασε, ἄδεια, ἄδεια, τὸ θρανίο, τὸ θρανίο, ὕστερα — τώρα, ἡ ὀρθογραφία, τῆς ὀρθογραφίας, εἶμαι — εἶναι.

Α. ΚΑΚΑΒΟΥΛΗ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΑΥΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Περιῆλθε στὰ χέρια μου μία οικονομικωτάτη, ἀλλ' ὠραιότατη μελέτη γύρω ἀπὸ τὰ παιδικὰ ἐλαττώματα τοῦ συναδέλφου Κ. Κακαβούλη.

Ἵπάρχουν δύο ὄψεις τοῦ προβλήματος. Ἀπὸ τὴν μία ὄψιν, τὰ παιδικὰ ἐλαττώματα ἐξετάζοντας μὲ τὴν προοπτικὴ τῶν ἠθικῶν κανόνων, ὅποτε κάθε παιδικὴ πράξις ἀντιτιθεμένη πρὸς τὴν συμπεριφορὰ τοῦ συνόλου θεωρεῖται ὡς ἠθικὴ παρεκτροπή. Καὶ τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα εἶναι νοθεσίαι, παραγγέλματα, ἀπειλές, αὐστηρὲς κυρώσεις πού ἀποσκοποῦν νὰ ἐπαναφέρουν τοὺς «ἐκτραπέντας» στὸ δρόμο πού ἐπιτάσσουν οἱ ἠθικοὶ κανόνες ἢ οἱ κώδικες τῆς ομάδος. Μία συμμόρφωσις πρὸς τὶς συνήθειαι καὶ ἀντιλήψεις τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου δὲν εἶναι πάντοτε ἀναγκαία, ἀλλὰ οὔτε πάντοτε ἐπιβλαβής. Μία κλειστὴ ἠθικὴ ἐπιβάλλει ἀπόλυτη συμμόρφωσις. Καὶ στὸ ἄτοπον αὐτὸ παρέπαιε τὸ παλιὸ σχολεῖο πού συνέχιζε μέχρι χθὲς ἀκόμη (ἴσως συνεχίζει) μία μεσαιωνικὴ ἀντίληψιν περὶ παιδικῆς ἐγκληματικότητος. Τοῦτο εἶναι ἀντίθετο πρὸς κάθε ἔννοια παιδαγωγικὴ σήμερα. Δυσκολεύομαι νὰ πιστέψω πὼς εἶναι δυνατόν νὰ προκαθορίσωμε (καλουπώσωμε;) τὸν ἰδανικὸ τύπο ἢ ἀκόμη καὶ τὸν κοινὸ—κανονικὸν τύπον ἀνθρώπου καὶ πολὺ περισσότερο νὰ παραδεχθῶ τὸ φρόνιμον τῆς διαπαιδαγωγήσεως βάσει ἀμεταθέτου καὶ ποινικοῦ (!) κώδικος. Ἀλλὰ καὶ στὴν περίπτωσιν πού τοῦτο θὰ μοῦ ἐπιβάλλετο, τὸ πρόβλημα πού θὰ εἶχα νὰ λύσω εἶναι ἂν καὶ κατὰ πόσον τὸ παιδί — καὶ ἀπὸ πότε ἀποκτᾷ συνείδησιν τοῦ κοινωνικοῦ κινδύνου καὶ πρὸ παντὸς ἀντιλαμβάνεται τὶς ὑψηλὰς ἠθικὰς ἔννοιαις στὶς ὁποῖαι ἔνας

